

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ISSN 2523-4536

**НАУКОВІ ПРАЦІ
МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**

**SCIENTIFIC WORKS
OF INTERREGIONAL ACADEMY
OF PERSONNEL MANAGEMENT
ECONOMIC SCIENCES**

Випуск 1 (77), 2025

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Редакційна колегія

Даций О. І., д-р екон. наук, проф., Міжрегіональна Академія управління персоналом – **Головний редактор**

Бутенко Н. В., д-р екон. наук, проф., Київський національний університет імені Тараса Шевченка – **заступник Головного редактора**

Андрющенко К. А., д-р екон. наук, проф., Державний університет інфраструктури та технологій

Антоненко І. Я., д-р екон. наук, проф., Національний університет харчових технологій

Бердар М. М., д-р екон. наук, проф., Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Бойченко Е. Б., д-р екон. наук, проф., Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Бондаренко В. М., д-р екон. наук, проф., Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

Борецька Н. П., д-р екон. наук, проф., Київський національний університет технологій та дизайну

Вербівська Л. В., канд. екон. наук, доц., Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Габчак Н. Ф., канд. геогр. наук, доц., Ужгородський національний університет

Галаченко О. О., д-р екон. наук, проф., Вінницький інститут Міжрегіональної Академії управління персоналом

Ганжуренко І. В., д-р екон. наук, проф., Міжрегіональна Академія управління персоналом

Горбач Л. М., канд. екон. наук, доц., Волинський інститут імені В'ячеслава Липинського Міжрегіональної Академії управління персоналом

Грановська В. Г., д-р екон. наук, доц., Херсонський державний аграрно-економічний університет

Дугар Т. С., канд. екон. наук, доц., Полтавський державний аграрний університет

Дячков Д. В., д-р екон. наук, доц., Полтавський державний аграрний університет

Жиленко К. М., д-р екон. наук, доц., Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Заяць О. І., д-р екон. наук, доц., Ужгородський національний університет

Зибарева О. В., д-р екон. наук, проф., Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Капеліста І. М., канд. наук з держ. упр., Міжрегіональна Академія управління персоналом

Карпенко А. В., д-р екон. наук, доц., Національний університет «Запорізька політехніка»

Крутько М. А., канд. екон. наук, доц., Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Курмаєв П. Ю., д-р екон. наук, проф., Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Машіка Г. В., д-р геогр. наук, доц., Ужгородський національний університет

Могилевська О. Ю., д-р екон. наук, доц., Київський міжнародний університет

Моторин Р. М., д-р екон. наук, проф., Київський національний торговельно-економічний університет

Негода Ю. В., д-р екон. наук, доц., Національний університет біоресурсів і природокористування України

Нестерчук І. К., канд. геогр. наук, доц., Поліський національний університет

Підвальна О. Г., канд. екон. наук, доц., Вінницький національний аграрний університет

Плаксієнко В. Я., д-р екон. наук, проф., Полтавський державний аграрний університет

Пристемський О. С., д-р екон. наук, доц., Херсонський державний аграрно-економічний університет

Самойлик Ю. В., д-р екон. наук, проф., Полтавський державний аграрний університет

Сьомич М. І., д-р екон. наук, проф., Полтавський державний аграрний університет

Удовенко І. О., канд. екон. наук, доц., Уманський національний університет садівництва

Утенкова К. О., д-р екон. наук, доц., Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва

Фірсова С. Г., канд. екон. наук, доц., Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Цимбал Л. І., д-р екон. наук, проф., Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Шоробура І. М., д-р пед. наук, проф., Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Яцишина І. В., д-р екон. наук, проф., Кам'янець-Подільський національний університет імені І. Огієнка

Malgorzata Okręglicka, dr. hab., prof. PCz, Czestochowa University of Technology (Poland)

Wioletta Wereda, PhD, Military University of Technology (Poland)

«Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки» включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 29 червня 2020 року № 735 (додаток 4)

Спеціальності: 051 – Економіка; 071 – Облік і оподаткування; 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; 073 – Менеджмент; 075 – Маркетинг; 076 – Підприємництво та торгівля; 241 – Готельно-ресторанна справа; 242 – Туризм; 292 – Міжнародні економічні відносини.

Затверджено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол від 26.03.2025 р. № 3)

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:

Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1173 від 11.04.2024 року

Ідентифікатор медіа: R30-03893

DOI: 10.32689/2523-4536

Наукові праці МАУП. Економічні науки. 2025. Вип. 1 (77). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 170 с.

Публікуються статті науковців, які досліджують актуальні проблеми розвитку економіки. Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, кого цікавить розвиток економічної науки в Україні.

© Оформлення «Видавничий дім «Гельветика», 2025

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА

Братусь Г.А., Карбовська Л.О., Мазур Ю.В. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	7
Зеленін Ю.М. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЇ.....	15
Калініченко Л.Л., Розгон Ю.В., Мельник Л.Г., Ярош О.М., Завдов'єва Ю.М. ФРІЛАНС В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ	20
Литвиненко С.М., Кубатко О.В., Вороненко В.І., Михайлов О.О., Борисенко О.В. ОЦІНЮВАННЯ І ПРОГНОЗУВАННЯ ВПЛИВУ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА ПРОЦЕСИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ЕКОЛОГІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	29
Скляренко М.Г. ЧИННИКИ РИНКОВОЇ РІВНОВАГИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ДОБРОБУТ.....	37
Стефанишин О.Б. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПРАКТИЦІ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	45
Турло Н.П., Літвін О.Г. ГЕНДЕРНА НЕРІВНІСТЬ В ОПЛАТІ ПРАЦІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ.....	51

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Макурін А.А., Максимов С.П., Сотніков В.А. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТА ОБРОБКА ОБЛІКОВИХ ДАНИХ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	61
Скиба Г.І., Каліна І.І., Миронюк О.В. РОЗВИТОК КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ОСНОВ ФІНАНСОВОГО ЗВІТУВАННЯ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	67

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

Богун В.С. ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ.....	73
Деревко Ю.О. ОБҐРУНТУВАННЯ РИЗИКІВ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ.....	81

МЕНЕДЖМЕНТ

Вакуленко В.Л., Лю Юнтао, Сметан Д.С. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ.....	88
---	----

Голубовський Р.І.

СТРАТЕГІЇ ЗРОСТАННЯ РИНКУ АУДІОКНИГ В УКРАЇНІ:

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ.....95

Kulinich Tetiana

FLEXIBLE REGRESSION EQUATION ALGORITHMS

IN FORECASTING CHANGES IN THE HIX-LINDHAL INDEX.....103

Мартиненко В.І.

РОЛЬ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ФОРМУВАННІ

СУЧАСНИХ HR-ПІДХОДІВ В ІТ-КОМПАНІЯХ.....109

Чайка Т.Ю.

СУТНІСТЬ І ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ

REVENUE-МЕНЕДЖМЕНТУ: ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ.....115

Чернявський І.Ю.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ КОНТУРІВ ЗОН ОБМЕЖЕНЬ ТА РЕЗЕРВІВ РОЗВИТКУ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ122

МАРКЕТИНГ**Дацій О.І., Бабінін Д.М., Здольник В.В.**

АНАЛІЗ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ

ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ МАРКЕТИНГУ ТЕРИТОРІЙ.....128

Карбовська Л.О., Скрипцов С.В.

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В УПРАВЛІННІ ВІДХОДАМИ

В БУДІВЕЛЬНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ.....135

Пороскун С.С.

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ СУЧАСНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ

КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ МІСТ142

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА**Дробаха Д.А.**

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....149

Жук Ю.І., Лемега Н.М., Манько А.М.

ТРЕНДОВІ ІННОВАЦІЙНІ КОКТЕЙЛІ

ЯК СПОСІБ ПРОМОЦІЇ БАРНИХ ЗАКЛАДІВ МІСТА КИЄВА.....156

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ**Дуран В.І.**

ФРАГМЕНТАЦІЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....163

DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/77-9>
УДК 657.37:658.1

Скиба Г.І.

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри обліку та оподаткування,
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Каліна І.І.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту,
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Миронюк О.В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та оподаткування,
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Skyba Hanna

Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Head of the Department of Accounting and Taxation,
Educational and Scientific Institute of Management, Economics and Business
Private Joint Stock Company "Higher Educational Institution
"Interregional Academy of Personnel Management"

Kalina Iryna

Doctor of Economics, Professor,
Head of the Department of Management,
Educational and Scientific Institute of Management, Economics and Business
Private Joint Stock Company "Higher Educational Institution
"Interregional Academy of Personnel Management"

Myroniuk Odarka

Ph.D. in Economics, Docent,
Associate Professor at the Department of Accounting and Taxation,
Educational and Scientific Institute of Management, Economics and Business
Private Joint Stock Company "Higher Educational Institution
"Interregional Academy of Personnel Management"

РОЗВИТОК КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ОСНОВ ФІНАНСОВОГО ЗВІТУВАННЯ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

DEVELOPMENT OF CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF FINANCIAL REPORTING IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Сучасні глобальні виклики, зокрема кліматичні зміни, соціальна нерівність та виснаження природних ресурсів, зумовлюють необхідність для компаній адаптувати свої бізнес-процеси до принципів сталого розвитку. Це вимагає перегляду традиційних підходів до фінансового звітування, яке переважно фокусується на фінансових показниках і не враховує впливу бізнесу на суспільство та довкілля. Зміна концептуальних основ фінансового звітування має важливе значення, оскільки дозволяє сформувати цілісний підхід до оцінки діяльності підприємств, який включає економічні, соціальні та екологічні аспекти. У роботі використано методи теоретичного аналізу, порівняння та узагальнення наукових підходів і стандартів звітності, зокрема Глобальної ініціативи зі звітності (GRI) та інтегрованої звітності (IR). Розглянуто ключові підходи до сталого звітування, що включають комплексні дані про діяльність компанії та її вплив на зовнішнє середовище, надаючи зацікавленим сторонам повну та достовірну інформацію. Проведений аналіз показав,

що впровадження інтегрованої звітності та стандартів GRI дозволяє підприємствам підвищити прозорість, довіру з боку інвесторів і конкурентоспроможність. Інтеграція екологічних і соціальних показників у фінансову звітність також сприяє зміцненню репутації компанії, забезпечує відповідність вимогам міжнародних стандартів і посилює готовність компанії до екологічних та соціальних викликів. Стандарти GRI надають рамки для структурованого звітування, що охоплює ключові аспекти сталого розвитку й забезпечує порівняльність даних на міжнародному рівні. Подальший розвиток концептуальних основ фінансового звітування для підтримки сталого розвитку є важливим напрямом для українських підприємств, особливо в умовах європейської інтеграції. Адаптація міжнародних стандартів GRI та інтегрованої звітності до національних умов може значно підвищити конкурентоспроможність бізнесу на міжнародних ринках, водночас створюючи основу для більш стійкого економічного розвитку. Перспективними завданнями є вдосконалення законодавчої бази, що підтримуватиме обов'язкову звітність про сталий розвиток, а також підвищення обізнаності підприємств щодо стратегічних переваг інтеграції сталих практик у звітність.

Ключові слова: фінансове звітування, сталий розвиток, інтегрована звітність, екологічна та соціальна відповідальність, стандарти GRI, прозорість, конкурентоспроможність, адаптація до міжнародних стандартів, корпоративна відповідальність.

Modern global challenges, including climate change, social inequality, and depletion of natural resources, necessitate that companies adapt their business processes to the principles of sustainable development. This requires a revision of traditional approaches to financial reporting, which predominantly focuses on financial indicators and overlooks the impact of business on society and the environment. Revising the conceptual foundations of financial reporting is crucial as it enables a holistic approach to assessing business activities, incorporating economic, social, and environmental aspects. This study employs methods of theoretical analysis, comparison, and synthesis of scientific approaches and reporting standards, particularly the Global Reporting Initiative (GRI) and Integrated Reporting (IR). Key approaches to sustainable reporting are considered, which include comprehensive data on a company's activities and its impact on the external environment, providing stakeholders with complete and reliable information. The analysis shows that the implementation of integrated reporting and GRI standards allows companies to increase transparency, investor trust, and competitiveness. The integration of environmental and social indicators into financial reporting also enhances the company's reputation, ensures compliance with international standards, and strengthens company readiness for environmental and social challenges. GRI standards provide a framework for structured reporting that covers key aspects of sustainable development and ensures data comparability at the international level. Further development of the conceptual foundations of financial reporting to support sustainable development is a crucial direction for Ukrainian enterprises, especially in the context of European integration. Adapting international standards, such as GRI and integrated reporting, to national conditions can significantly enhance business competitiveness in international markets, while also laying the groundwork for more sustainable economic development. Prospective tasks include improving the legislative framework to support mandatory sustainability reporting and raising awareness among companies about the strategic benefits of integrating sustainable practices into reporting.

Keywords: financial reporting, sustainable development, integrated reporting, environmental and social responsibility, GRI standards, transparency, competitiveness, adaptation to international standards, corporate responsibility.

Постановка проблеми. Сталий розвиток поступово стає фундаментальним чинником, що визначає напрямок діяльності компанії у сучасному світі. В умовах глобальних викликів, таких як зміна клімату, вичерпання природних ресурсів та зростання соціальної нерівності, бізнес стикається з необхідністю переходу до нових підходів, які включають економічну, екологічну та соціальну складові. У цьому контексті фінансове звітування, як основне джерело інформації для зацікавлених сторін, вимагає реформування. Традиційні методи звітування орієнтовані виключно на фінансові показники, що створює прогалини у відображенні впливу бізнесу на суспільство та довкілля. Таким чином, виникає потреба у створенні нових концептуальних основ фінансового звітування, які б враховували принципи сталого розвитку і дозволяли компаніям не лише звітувати про фінансові результати, але й про досягнення у сфері сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теми розвитку концептуальних основ фінансового звітування в умовах

сталого розвитку отримали значну увагу як з боку українських, так і зарубіжних науковців. Це питання активно розглядається у працях таких дослідників, як Пальчук О.В., Савченко В.М., Рузмайкіна І.В., а також Момотюк Л.Є., Шкуліпа Л.В., Івченко Л.В., Шипіна С.Б., Трачова Д.М., Сахно Л.А. та інших.

Зокрема, вітчизняні вчені досліджують вплив міжнародних стандартів звітності, зокрема Глобальної ініціативи зі звітності (GRI) та принципів інтегрованої звітності (IR), на вітчизняні підприємства в умовах сталого розвитку. В їхніх роботах аналізуються як теоретичні аспекти, так і практичні питання щодо адаптації цих стандартів до реалій української економіки та законодавства. Окрім того, приділяється увага обґрунтуванню потреби в перегляді підходів до фінансового звітування, акцентуючи на важливості врахування соціально-економічного та екологічного впливу діяльності підприємств [1; 5].

Зарубіжні дослідники також активно вивчають питання сталого розвитку в контексті фінансового звітування, відзначаючи

необхідність розширення інформаційної бази, що використовується для оцінки діяльності компаній. Вони пропонують інтегровані підходи, які забезпечують цілісну картину діяльності організацій, включаючи як фінансові, так і нефінансові показники, що відповідає вимогам сталого розвитку.

Сучасні дослідження у сфері фінансового звітування в умовах сталого розвитку охоплюють широкий спектр питань, включаючи соціальну відповідальність, управління ресурсами та екологічний слід. Наприклад, Джон Елкінгтон у своїй концепції «потрійного підсумку» пропонує включати до звітності не лише фінансові показники, але й соціальні та екологічні аспекти. Організації, такі як Міжнародна рада зі стандартів сталого розвитку (ISSB) та Глобальна ініціатива зі звітності (GRI), активно працюють над розробкою стандартів звітності, що інтегрують аспекти сталого розвитку. Однак ці підходи ще не мають широкого розповсюдження в Україні через обмежену кількість національних досліджень та специфіку економічного середовища країни. Це визначає важливість подальших досліджень для адаптації світових практик до умов українського бізнесу.

Таким чином, аналіз наукових праць показує, що розвиток концептуальних основ фінансового звітування є ключовим фактором у забезпеченні прозорості та відповідальності бізнесу в умовах глобальних викликів і сталого розвитку.

Мета статті: проаналізувати концептуальні основи фінансового звітування в умовах сталого розвитку, що забезпечать комплексний підхід до оцінки діяльності підприємства. Важливим завданням є також обґрунтування необхідності впровадження стандартів звітності, які б враховували екологічні, соціальні та управлінські аспекти, задовольняючи інформаційні потреби зацікавлених сторін.

Виклад основного матеріалу. Одним із ключових викликів сучасної економічної науки є перехід від екстенсивної моделі економічного зростання до концепції сталого розвитку. Ця трансформація передбачає розробку стратегій, спрямованих на подолання виснаження природних ресурсів, зниження негативного впливу на довкілля, підвищення якості життя населення та підвищення ефективності господарської діяльності. Важливу роль у цьому процесі відіграє фінансова звітність, яка повинна відображати не лише фінансові результати, а й внесок підприємств у досягнення сталого розвитку.

В умовах сталого розвитку особливе значення має модернізація фінансового механізму,

що включає вдосконалення концептуальних основ фінансового звітування. Основним завданням таких змін є забезпечення прозорості та достовірності даних про фінансові ресурси, їх раціональне використання, а також відображення соціальних та екологічних аспектів діяльності підприємств. Це вимагає удосконалення фінансових методів, інструментів і важелів, а також нормативно-правового й інформаційного забезпечення звітності, що відповідає вимогам сталого розвитку.

Таким чином, розвиток концептуальних основ фінансового звітування в умовах сталого розвитку стає важливим інструментом управління фінансовими потоками, спрямованими на досягнення цілей сталого розвитку, і забезпечення балансу між економічними, соціальними та екологічними інтересами.

Сучасні економічні реалії, зумовлені глобальними викликами сталого розвитку, створюють необхідність переосмислення підходів до фінансової звітності. Увага підприємств і суспільства дедалі більше зміщується на прозорість, достовірність та інтегрованість фінансової інформації, яка враховує не лише економічні показники, але й екологічні та соціальні аспекти. У цьому контексті особливого значення набувають такі ключові аспекти:

1. Потреба у концептуальних змінах у фінансовій звітності. У традиційній фінансовій звітності акцент зроблено на фінансових показниках, таких як прибуток, рентабельність, обсяги продажів тощо. Однак у контексті сталого розвитку виникає необхідність розширення структури звітності, щоб вона відображала весь спектр впливу діяльності компанії на суспільство та навколишнє середовище. Сучасна концепція звітності повинна враховувати «потрійний підсумок» Елкінгтона: економічну, екологічну та соціальну компоненти, що дозволяє надати більш повну картину щодо впливу компанії на зовнішнє середовище.

2. Інтегрована звітність як інструмент сталого розвитку. Інтегрована звітність (Integrated Reporting, IR) є одним із провідних підходів, що забезпечують цілісний погляд на діяльність компанії, поєднуючи як фінансові, так і нефінансові аспекти. Цей вид звітності включає інформацію про екологічні та соціальні ризики, управлінські рішення, а також інновації у виробничих процесах, що мають вплив на сталий розвиток. Міжнародна організація IIRC (International Integrated Reporting Council) розробила структуру інтегрованої звітності, яка базується на таких принципах: стратегічна орієнтованість, цілісність, зв'язок інформації, актуальність, достовірність та повнота. Інтегрована звітність дозволяє

забезпечити прозорість і довіру з боку інвесторів та зацікавлених сторін, що є важливим для довгострокового успіху бізнесу.

3. *Стандарти GRI як основа для сталого фінансового звітування.* Глобальна ініціатива зі звітності (GRI) розробляє стандарти, які дозволяють компаніям формувати звіти з урахуванням сталого розвитку, охоплюючи соціальні, екологічні та економічні аспекти. Впровадження стандартів GRI дозволяє компаніям структурувати звітність відповідно до міжнародних вимог та забезпечити узгодженість і порівнянність інформації на глобальному рівні. Це особливо актуально для компаній, що працюють на міжнародних ринках або залучають іноземні інвестиції, оскільки звітність згідно з GRI сприяє підвищенню довіри до компанії з боку міжнародних партнерів.

4. *Практичні аспекти впровадження сталого звітування на українських підприємствах.* Для українських компаній інтеграція екологічних і соціальних аспектів у звітність є особливо актуальною з огляду на прагнення України до європейської інтеграції та відповідності екологічним стандартам ЄС. Це передбачає перехід від звітування, орієнтованого виключно на фінансові показники, до комплексної системи

оцінки діяльності компанії. Така система дозволяє враховувати ключові ризики та можливості, що виникають у контексті сталого розвитку, а також відображати зусилля компанії у сфері соціальної відповідальності та захисту навколишнього середовища.

5. *Бар'єри та виклики впровадження сталого звітування в Україні.* Серед основних бар'єрів впровадження сталого звітування в Україні варто виділити відсутність законодавчого регулювання, брак інформаційної та технічної підтримки, а також низький рівень обізнаності менеджменту про переваги таких практик. Крім того, значний вплив мають економічні виклики, такі як висока вартість адаптації бізнес-процесів та підготовки звітності за міжнародними стандартами. Однак міжнародний досвід свідчить, що компанії, які інвестують у сталий розвиток і прозоре звітування, отримують конкурентні переваги та підвищують свою стійкість до зовнішніх ризиків.

Ефективна інтеграція принципів сталого розвитку в діяльність підприємств потребує переосмислення традиційних підходів до фінансової звітності. Запропонована схема (рис. 1) відображає основні етапи трансформації звітності: від усвідомлення необхідності

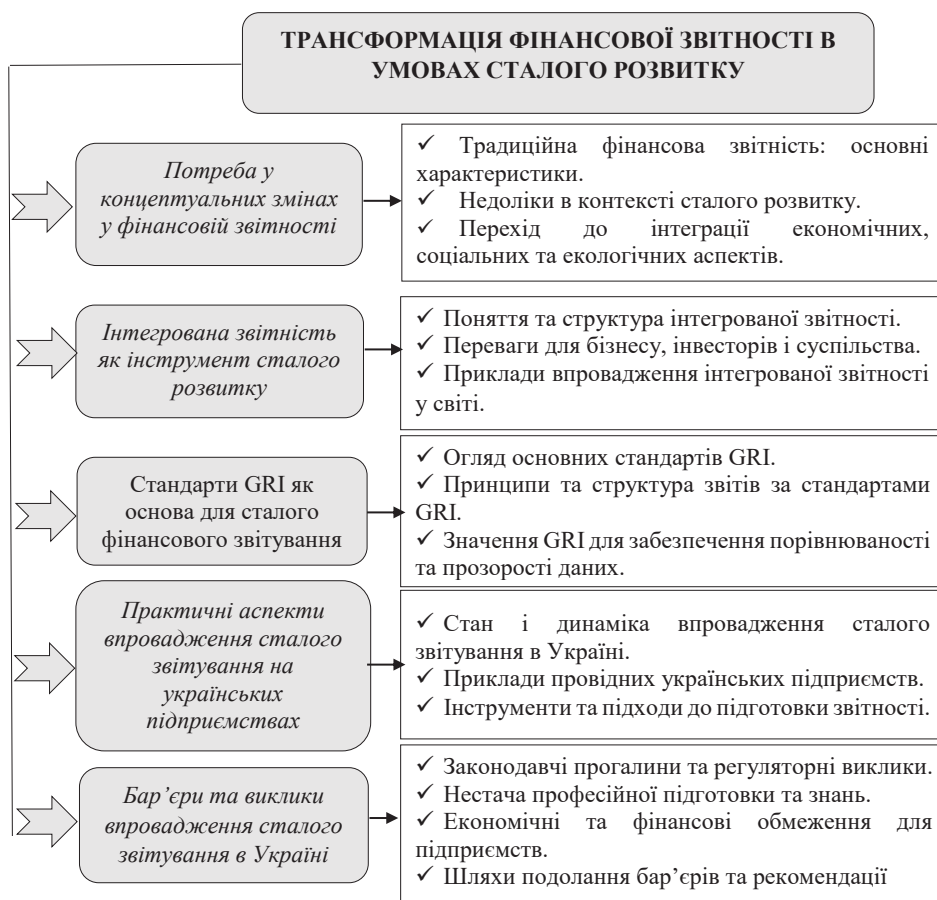

Рис. 1. Трансформація фінансової звітності в умовах сталого розвитку

концептуальних змін до подолання бар'єрів, що виникають у процесі її реалізації. Вона також акцентує увагу на значенні інтегрованої звітності, ролі міжнародних стандартів GRI та практичних кроках, які сприяють адаптації цих інновацій в умовах української економіки.

Ця схема ілюструє послідовну логіку переходу від традиційної фінансової звітності, орієнтованої виключно на економічні показники, до сучасних стандартів, які враховують принципи сталого розвитку. Вона демонструє, як фінансова звітність еволюціонує від суто бухгалтерського інструменту до багатофункціонального механізму, що відображає не лише фінансові результати підприємства, але й його екологічну та соціальну відповідальність.

Такий підхід дає змогу комплексно оцінювати діяльність компаній, забезпечуючи прозорість їхнього внеску в досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Це включає інтеграцію екологічних і соціальних аспектів у систему звітності, застосування міжнародних стандартів, таких як GRI, та впровадження нових інструментів, таких як інтегрована звітність.

Схема також відображає перехід від реагування на зовнішні вимоги до проактивного

підходу, коли підприємства використовують звітність як стратегічний інструмент для зміцнення довіри інвесторів, покращення репутації на ринку та забезпечення сталого зростання. Таким чином, вона слугує орієнтиром для підприємств, що прагнуть адаптувати свою звітність до сучасних глобальних викликів.

Висновки. Розвиток концептуальних основ фінансового звітування в умовах сталого розвитку є критично важливим елементом для сучасних підприємств. Впровадження інтегрованої звітності та стандартів GRI дозволяє формувати цілісний підхід до оцінки результатів діяльності компанії, враховуючи не лише фінансові, але й екологічні та соціальні аспекти. Такий підхід сприяє підвищенню прозорості, зміцненню довіри зацікавлених сторін і, як наслідок, підвищенню конкурентоспроможності бізнесу. Враховуючи особливості економічного середовища в Україні, адаптація міжнародних стандартів звітності до національних умов потребує додаткових зусиль і підтримки як з боку держави, так і з боку бізнес-спільноти. Перехід до сталого фінансового звітування є важливим кроком до забезпечення сталого економічного зростання та інтеграції українського бізнесу у світові ринки.

Список використаних джерел:

1. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кузіна Р.В. Інтегроване звітування: концепція, методологія та організація: монографія. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 252 с.
2. Жук В.М. Інтегрована звітність: ретроспектива і перспектива в Україні. *Облік і фінанси*. 2019. № 1 (83). С. 20–27. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27)
3. Загальні принципи трансформації фінансової звітності до формату МСФЗ: *Консультант бухгалтера*. 2013. № 46. С. 10 URL: http://cons.parus.ua/_d.asp?r=08TFU9d6a7a3f3887643dee446164d9700ecd
4. Концептуальна основа фінансової звітності від 01.09.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text
5. Корягін М.В. Бухгалтерська звітність та її трансформація. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.* 2018. № 4. С. 38–49. DOI: <https://doi.org/10.31767/nasoa.4.2018.04>
6. Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності: Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1) від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text
7. Подання фінансової звітності: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1) від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#n2
8. Потривасєва Н.В., Лугова О.І., Волхонська А.А., Кириленко А.В. Інтегрована звітність: сутність, передумови та тенденції розвитку. *Modern Economics*. 2019. № 18 (2019). С. 145–151. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V18\(2019\)-22](https://doi.org/10.31521/modecon.V18(2019)-22)
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. Дата оновлення: 01.07.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
10. Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності : Постанова КМУ від 11.07.2018 р. № 547. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547-2018-п#Text>
11. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 10.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
12. Пальчук О.В. та ін. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства: монографія / за ред. Г.М. Давидова. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 248 с.
13. Серпенінова Ю.С. Історичний генезис інтегрованої звітності. *Вісник Економіки*. 2022. № 1 (2022). С. 130–142. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.130>
14. Томчук В.В. Інтегрована звітність: новий етап у еволюції бухгалтерського обліку. *Фінанси, облік, банки*. 2017. № 1 (22) (2017). С. 170–180. URL: <https://jfub.donnu.edu.ua/article/view/5026>

15. Шевчук Н.С. Етапи становлення інтегрованої звітності. *Облік і фінанси*. 2019. № 3 (85). С. 62–70. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-3\(85\)-62](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-3(85)-62)
16. Шкромиди В.В., Шкромиди Н.Я., Гнатюк Т.М. Інтегрована звітність у контексті інформаційного забезпечення ключових стейкхолдерів. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Т. 2. № 18. С. 23–30. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.23-30>
17. Шкуліпа Л.В. Трансформація фінансової звітності на IFRS: сучасні питання. *Молодий вчений*. 2016. № 8 (35). С. 48–54.

References:

1. Holov S. F., Kostiuchenko V. M., Kuzina R. V. (2018) *Intehrovane zvituvannia: kontseptsii, metodolohiia ta orhanizatsiia: monohrafiia*. Kherson: Vydavnychiy dim «Helvetyka», 252 s.
2. Zhuk V. M. (2019) *Intehrovana zvitnist: retrospektyva i perspektyva v Ukraini*. *Oblik i finansy*. № 1 (83). S. 20–27. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27)
3. *Konsultant bukhhaltera* (2013) *Zahalni pryntsyipy transformatsii finansovoi zvitnosti do formatu MSFZ: № 46*. S. 10 Available at: http://cons.parus.ua/_d.asp?r=08TFU9d6a7a3f3887643dee446164d9700ecd
4. Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti vid 01.09.2010 r. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text
5. Koriahin M. V. *Bukhhalterska zvitnist ta yii transformatsiia*. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu: zb. nauk. pr.* 2018. № 4. S. 38–49. DOI: <https://doi.org/10.31767/nasoa.4.2018.04>
6. *Pershe zastosuvannia Mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti: Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 1 (MSFZ 1) vid 01.01.2012 r.* Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text
7. *Podannia finansovoi zvitnosti: Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 1 (MSBO 1) vid 01.01.2012 r.* Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#n2
8. Potryvaieva N. V., Luhova O. I., Volkhonska A. A., Kyrilenko A. V. (2019) *Intehrovana zvitnist: sutnist, peredumovy ta tendentsii rozvytku*. *Modern Economics*. № 18 (2019). S. 145–151. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V18\(2019\)-22](https://doi.org/10.31521/modecon.V18(2019)-22)
9. *Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 r. № 996-XIV*. Data onovlennia: 01.07.2024. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
10. *Pro vnesennia zmin do Poriadku podannia finansovoi zvitnosti : Postanova KМУ vid 11.07.2018 r. № 547*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547-2018-p#Text>
11. *Pro zatverdzhennia Natsionalnogo polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku 1 “Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti”*: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. № 73. Data onovlennia: 10.08.2024. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
12. Palchuk O. V. ta in. (2017) *Rozvytok bukhhalterskoho obliku v umovakh hlobalizatsii ta informatyzatsii suspilstva: monohrafiia / za red. H.M. Davydova*. Kropyvnytskyi : PP “Ekskliuzyv-System”, 248 s.
13. Serpeninova Yu. S. (2022) *Istorychni henezys intehrovanoi zvitnosti*. *Visnyk Ekonomiky*. № 1. S. 130–142. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.130>
14. Tomchuk V. V. (2017) *Intehrovana zvitnist: novyi etap u evoliutsii bukhhalterskoho obliku*. *Finansy, oblik, banky*. № 1(22). S. 170–180. Available at: <https://jfub.donnu.edu.ua/article/view/5026>
15. Shevchuk N. S. (2019) *Etapy stanovlennia intehrovanoi zvitnosti*. *Oblik i finansy*. № 3(85). S. 62–70. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-3\(85\)-62](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-3(85)-62)
16. Shkromyda V. V., Shkromyda N. Ya., Hnatiuk T. M. (2022) *Intehrovana zvitnist u konteksti informatsiinoho zabezpechennia kliuchovykh steikkholderiv*. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*. T. 2. № 18. S. 23–30. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.23-30>
17. Shkulipa L. V. (2016) *Transformatsiia finansovoi zvitnosti na IFRS: suchasni pytannia*. *Molodyi vchenyi*. № 8 (35). S. 48–54.